

Dr. Nádra Ildikó*:

Az új uniós szabályokkal átláthatóbbá válik a kriptopiaci kereskedelem

A kriptoeszközök egyre nagyobb szerepet kapnak a pénzügyi világban, de sokan még mindig nem tudják, hogyan működnek. A kriptopiac hiányzó szabályozása ráadásul eddig sok kockázatot is rejtett a befektetők számára. Az Európai Unió új rendelete, a MiCA, most átláthatóbbá és biztonságosabbá teszi a területet. 2025-től Magyarországon is szigorúbb ellenőrzések lépnek életbe, amelyek célja a pénzmosás megakadályozása és a fogyasztók védelme. Cikkünkben bemutatjuk mi is az a blokklánc, hogyan zajlik a kriptovaluták kereskedése és mit is jelentenek az új uniós szabályok.

A kriptoeszközök olyan digitális vagyontárgyak, amiknek nincs fizikai formája és kereskedésük, illetve az ezzel kapcsolatos nyilvántartás úgynevezett osztott főkönyvi (blokklánc) technológián alapul. Az egyik legismertebb kriptovaluta a Bitcoin, de több ezer másik létezik, például az Ethereum vagy a Solana.

A blokklánc egy megváltoztathatatlan digitális főkönyv, amely minden – dominóként (blokkonként) egymás után sorrendbe rakott – tranzakciót rögzít, szavatolva a biztonságot és az átláthatóságot. Talán úgy lehet elképzelni, mintha a befektetők mindegyike vezetné a kriptós tranzakciók blokkjait saját füzetében, s azok egyszerre mindegyikük digitális füzetében megjelennének, időbélyeggel igazoltan és utólag nem manipulálhatóan.

A kriptoeszközös tranzakciók kereskedése és nyilvántartása tehát nem egy központi bank, kormány vagy valamiféle elszámolóház ellenőrzése alatt, hanem decentralizáltan, egy osztott számítógépes főkönyvi hálózatban történik, ahogy a füzetes példában jeleztük. A kriptoeszközök értéke a kereslet és kínálat alapján változik. Alapvetően befektetésre vagy megtakarításra használják őket, de sok helyen (ittthon nem) már fizetésre (pl: autóvásárlásra), illetve hagyományos pénzekre más eszközökre való átváltásra is alkalmasak.

A kriptocégek olyan vállalatok, amelyek a kriptovaluták kereskedése, nyilvántartása körében nyújtanak szolgáltatásokat. Ezek közé tartoznak a kriptoeszközöket üzleti terveik megvalósítása érdekében *kibocsátó vállalkozások*, a *kriptotőzsdék*, amelyek lehetőséget biztosítanak a kriptovaluták adásvételére, a *kriptobányászattal foglalkozó cégek*, amelyek a blokklánc-hálózatok fenntartásához szükséges számítási, validálási műveleteket végzik, valamint az egyéb *szolgáltatásokat nyújtó vállalatok*, amelyek például kriptovaluták tárolását, kölcsönzését vagy kamatoztatását teszik lehetővé.

A kriptoszektor az európai uniós (EU) szabályozást megelőzően sok szempontból hasonlított a vadnyugati aranyláz korszakára. A kriptotőzsdék a piacterek, ahol kereskedni lehet, a bányászok az aranyásók szerepét töltik be, míg a decentralizált pénzügyi szolgáltatások (banki szolgáltatások közvetítők nélkül, okosszerződéseken keresztül) egyfajta bank nélküli világot hoztak létre.

S ahogy a vadnyugaton is voltak banditák, a kriptoszektorban is előfordultak csalások és megtévesztő projektek. Az elmúlt években több olyan eset is volt, amikor nagy kriptotőzsdék csődbe mentek, vagy csalási ügyek derültek ki, ezért fontos volt – és ma is az – az elővigyázatosság, a körültekintés az ilyen típusú ügyletek megkötése előtt. A kriptovilág szabályozására, felügyelésére

vonatkozó helyzet ugyanakkor jelentősen megváltozott azzal, hogy fokozatosan életbe lép a kriptoeszközök piacairól szóló EU-rendelet, a MiCA, amely erősíti a stabilitást és a befektetők biztonságát ezen a piacon is.

Persze azért maradnak még bőven kockázatok. Óvatosságra inthet például az, hogy a kriptoeszközök árfolyama – még a hagyományos tőkepiachoz képest is – rendkívül ingadozó, s az árfolyamváltozások okai gyakorta nem érthetők az átlagos befektetők számára. Az esetleges árfolyamesések olyan súlyosak is lehetnek, hogy befektetett pénzünk akár gyorsan jelentős értékvesztést szenvedhet. Érdemes mindig megfontolni a kockázatokat, és csak olyan összegeket érdemes befektetni, amelyek tekintetében a befektető megengedheti magának a veszteséget.

A kriptoeszközbe való befektetés előtt fontos alaposan tanulmányozni és megismerni az adott valuta kibocsátója által kiadott úgynevezett fehér könyvet (white paper). Ez a MiCA rendelet alapján az adott eszköz alapidokumentuma, amelyben a kibocsátó közérthető nyelven mutatja be a saját tevékenységét (termék, szolgáltatások, üzleti terv), a nyilvánosságnak felajánlani kívánt kriptót, a felajánlás célját, menetét és külön kiemeli a kockázatokat is.

Amennyiben valami nem világos, merjünk bátran és részletekbe menően kérdezni a lehetséges kommunikációs csatornákon (pl. email, azonnali üzenetküldő alkalmazások vagy egyéb közösségi média) a kibocsátótól. Ha nincs ilyen kommunikációs csatorna, nem hajlandóak válaszolni, vagy esetleg továbbra is maradtak nyitott kérdések, megfontolandó, hogy befektetünk-e egyáltalán.

2025-től Magyarországon a kriptoeszköz-kibocsátók és tőzsdék működése a MiCA és egyéb jogszabályok alapján a Magyar Nemzeti Bank (MNB) engedélyéhez kötött. Az új előírások célja a pénzmosás elleni küzdelem és a fogyasztóvédelem erősítése. Csak uniós székhelyű jogi személyek tehetnek nyilvános ajánlatokat vagy vezethetnek be kriptoeszközöket a tőzsdékre.

Az uniós MiCA rendelet alapján minden kriptoszolgáltatónak igazodnia kell az új szabályokhoz, de (mivel a MiCA rugalmas bevezetési időszakra ad lehetőséget az egyes uniós tagállamoknak a kriptocégek felügyelésének megkezdésére) az európai országok különböző hosszúságú átmeneti időszakokat határoztak meg ezek alkalmazására. Magyarországon például a szolgáltatók legfeljebb hat hónapig üzemelhetnek az új engedély megszerzése és a MiCA által garantált megbízhatóbb működés nélkül, míg más uniós országokban ez az időszak hosszabb is lehet.

Ha egy szolgáltató más EU-tagállamban szerez engedélyt, ezt az engedélyt kiterjesztheti Magyarországra is (passport). Ekkor azonban az adott külföldi felügyeleti hatóság ellenőrzi a működését. Ez a fogyasztók számára kockázatot jelenthet, mivel panasz esetén az adott ország hatóságainál kell eljárni, az ottani idegen nyelven vagy angolul. Az átmeneti időszak alatt még előfordulhatnak eltérések az egyes tagállamok szabályozási gyakorlatai között, ami bizonytalanságot okozhat a piacon.

Magyarországon immár hazai kriptoszolgáltató engedélyezése is folyamatban van. Az MNB honlapján [számos információt](#), illetve [kérdéseket és válaszokat](#) is találhatunk a kriptopiac jellemzőiről, amelyek segítenek az eligazodásban.

** A szerző a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivő-helyettese
„Szerkesztett formában megjelent 2025. május 9-én az Economx.hu oldalon.”*